

Dokument. nr. 8:42

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad

Forslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad om å innføre forenklet forelegg som straffereaksjon på ordensforstyrrelser og andre forseelser med enkelt hendelsesforløp

Til Stortinget

BAKGRUNN

Politireform 2000 har som mål å øke den operative polititjenesten. Stortinget anser det som verdifullt at uniformerte polititjenestemenn i størst mulig grad er ute blant publikum og skaper trygghet, fremfor å bli tvunget inn på politistasjonen for å arbeide "bak en PC". Etter dagens praksis blir politipatruljene "tvunget" inn på stasjonen for å skrive omfattende rapporter for hver eneste ordensforstyrrelse man vil straffeforfølge. Det være seg overtredelser av løsgjengerloven, politivedtektene, forseelser etter straffeloven etc., altså saker med et relativt ukomplisert hendelsesforløp. I disse sakene må politipatruljene inn på stasjonen for å skrive de nødvendige dokumenter, som gjør at påtalemyndighetens tjenestemenn i ettertid kan utferdige forelegg i saken, ev. oversende saken til pådømmelse i retten. Dette medfører at verdifull patruljetid går tapt fordi politipatruljene trekkes inn for nødvendig skrivearbeid på den tiden av døgnet hvor de i størst mulig grad burde vært ute på patrulje. Et overveldende flertall av slike saker blir strafferettslig avgjort ved bruk av forelegg. Dvs. at straffeansvaret blir gjort opp ved en skriftlig avtale mellom den anmeldte og påtalemyndigheten. For overtredelse av vegtrafikkloven og tolloven har man innført såkalt forenklet forelegg. Dvs. forelegg hvor man har fastsatt standardiserte bøtesatser, og hvor polititjenestemannen/tolltjenestemannen kan utferdi-

ge forelegget direkte på stedet. Dette er ressurs sparende fordi man ikke behøver å skrive lange "avhandlinger" til påtalemyndigheten for å få en sak strafferettslig avgjort. Ordningen gir dessuten påtalemyndigheten mulighet til å prioritere de sakene som i større grad krever juridisk spisskompetanse.

I Sverige har man høstet gode erfaringer med en mer utstrakt bruk av "forenklet forelegg". For Stockholms Polisen har dette i stor grad bidratt til at politiet får utnyttet ressursene langt bedre, og det blir flere og raskere reaksjoner. Dette har igjen medført at politiet har mulighet til å jobbe mer med det forebyggende politiarbeidet og være mer synlig i gatene.

KONKLUSJON

Forslagsstillerne mener at en del typiske ordensforstyrrelser med ukomplisert hendelsesforløp bør kunne avgjøres strafferettslig ved bruk av såkalt "forenklet forelegg". Ordensforstyrrelser i beruset tilstand (løsgjengerlovens § 17), urinering på offentlig sted, flaskeknusing og annen forsøpling, er eksempler på forseelser som normalt burde kunne avgjøres strafferettslig ved bruk av forenklet forelegg. Forslagsstillerne mener at dette vil føre til at polititjenestemenn i større grad kan være ute og patruljere fremfor å bli tvunget inn for å skrive anmeldelse etc. Igjen kan dette medføre at politiet får reagert mot flere ordensforstyrrelser, og derfor gi en økt forebyggende effekt. En forutsetning for å innføre forenklet forelegg som reaksjon mot ordensforstyrrelser etc. vil være at det utredes hvilke overtredelser som kan være egnet for en slik strafferettslig behandling. Det må videre utarbeides retningslinjer for hvilke betingelser som må være til stede for at saken skal kunne avgjøres ved bruk av forenklet forelegg. For vegtrafikklovens del er det bestemt at "normaltilfellene" av en del overtredelser kan avgjøres ved bruk av forenklet

forelegg. Forslagsstillerne mener derfor at det må være mulig å lage retningslinjer som beskriver hva som er å anse som "normaltilfeller" av visse ordensforstyrrelser etc., slik at disse også kan avgjøres strafferettslig ved bruk av forenklet forelegg. Forslagsstillerne vil dessuten fremheve viktigheten av at de polititjenestemennene som blir gitt forenklet foreleggsmyndighet også blir gitt nødvendig opplæring.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen utrede hvilke ordensforstyrrelser og andre forseelser med ukomplisert

hendelsesforløp som kan være egnet for å bli strafferettslig avgjort ved bruk av forenklet forelegg.

2. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å innføre forenklet forelegg som strafferettslig avgjørelse for de lovovertredsene utredningen finner egnet for en slik avgjørelse.
3. Stortinget ber Regjeringen utarbeide retningslinjer for bruk av forenklet forelegg i slike saker.

18. desember 2002